

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-968/22-E

Název	Základní škola Dašice, okres Pardubice
Sídlo	Sadová 416, 533 03 Dašice
E-mail	zsdasice@volny.cz
IČ	42 937 515
Identifikátor	600 096 084
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lada Morávková
Zřizovatel	město Dašice
Místo inspekční činnosti	Sadová 416, Dašice
Termín inspekční činnosti	10., 13. a 14. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Dašice vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 323 žáků v 16 třídách, z toho bylo evidováno 52 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, deset z nich se vzdělává podle

individuálního vzdělávacího plánu. Ve škole se vzdělává pět žáků s odlišným mateřským jazykem s potřebou podpory z důvodu jazykové bariéry. Zájmové vzdělávání probíhá ve čtyřech odděleních školní družiny, jejíž kapacita k termínu inspekce byla téměř naplněna. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy své dlouholeté zkušenosti uplatňuje ve fungujícím řízení a efektivním plánování činnosti školy. Vychází z reálně nastavené koncepce na období šesti let, na jejíž tvorbě se podíleli zaměstnanci školy s cílem naplnit zakotvené vize. Koncepce je vyhotovená na základě vnitřní SWOT analýzy s výhledem do roku 2028.

Organizační struktura odpovídá stávajícím podmínkám a velikosti školy. Rozdělení kompetencí na jednotlivé členy vedení je konkrétně stanovené, s určením odpovědnosti za jednotlivé oblasti vzdělávání a provozu školy. Pro účelné řešení aktuálních problémů se osvědčilo rozšíření vedení školy o předsedy předmětových komisí. Kontrolní a hospitační činnost zaměřená na konkrétní cíle a oblasti vzdělávání byla účelná. V aktuálním školním roce ředitelka školy a její zástupkyně ověřovaly efektivitu využití poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve výuce, účinnost podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami sledovala výchovná poradkyně. Doporučení vyplývající z hospitační činnosti jsou přínosem pro další zlepšování. Přínosem je pravidelné setkávání *Rady starších žáků* s vedením školy, vyjadřují se k různým tématům a vznášejí požadavky a připomínky ke zlepšování podmínek vzdělávání. Předávání informací uvnitř školy je operativní, prostřednictvím mobilní aplikace, učitelé běžně komunikují se zákonnými zástupci žáků elektronickou poštou, nebo prostřednictvím žákovské knížky žáka, případně telefonicky pro rychlejší přenos informací. Veřejnost a účastníci vzdělávání jsou informováni o dění ve škole v místním dvouměsíčníku „Dašické ozvěny“.

Pedagogický sbor se nedaří stabilizovat v plné míře, z různých důvodů dochází stále k fluktuaci učitelů. Noví nebo začínající pedagogové jsou ve svém rozvoji podporováni mimo jiné i zkušenějšími učiteli-mentory, zpravidla jsou pro vzdělávání žáků přínosem. Podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce zajišťuje celkem osm asistentů pedagoga.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo zaměřeno na oblast finanční gramotnosti, na bezpečné používání komunikačních technologií a vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti s ohledem na potřeby školy a jednotlivých pedagogů. Významná je podpora Sdružení přátel Základní školy Dašice, které poskytuje finance na zajištění mimoškolních akcí pro žáky, např. letního příměstského tábora. Škola v úzké spolupráci se zřizovatelem aktivně využívá Evropské dotační programy a projekty k získávání dalších finančních zdrojů za účelem zlepšování podmínek ve škole.

Materiální podmínky školy se dále postupně zlepšují. Prostory budovy školy prošly rekonstrukcí, včetně školního hřiště a dovybavení školní zahrady (např. venkovní učebna, skleníky pro pěstitelské práce a družinu, meteostanice). Zlepšilo se vybavení školy digitální technikou, která je efektivně využívána ve výuce zejména na 2. stupni. Podmínky pro zájmové vzdělávání umožňují naplnit cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu školní družiny. Samostatné herny školní družiny jsou světlé a prostorné, chybí ale účelné odpočinkové a herní koutky s výškově odlišnými stoly z hlediska ergonomických požadavků. Vybavenost hračkami, hrami, a dalším tvořivým materiálem není příliš pestrá. Nastavená pravidla pro přecházení žáků z hlavní budovy do školní družiny (s dohledem

i individuálně) nebo školní jídelny (s nutností přezutí) mají vzhledem ke členitosti areálu riziková místa.

Poradenské služby ve škole účelně zajišťuje tým školního poradenského pracoviště, který tvoří školní metodička prevence a výchovná poradkyně, která vykonává funkci od září tohoto školního roku. Ta s požadovaným dalším studiem navázala na dosavadní funkční systém své předchůdkyně v péči o žáky s potřebou podpory ve vzdělávání. Při řešení výukových a výchovných problémů žáků pokračuje osvědčená spolupráce (konzultační a poradenská činnost) s externí speciální pedagožkou. Vzhledem k nárůstu počtu řešených případů tak škole chybí i kontinuální podpora včetně činnosti školního psychologa.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka je realizována podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola pro život* s cílem utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků pro další vzdělávání. Činnost školní družiny vychází ze *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*.

Ve sledované výuce na 1. stupni byli žáci v úvodu hodin seznámeni především s tématem hodiny, vzdělávací cíle a očekávání od žáků nebyly vždy zřejmé. Učitelky kladly na žáky přiměřené požadavky a vytvářely klima podporující jejich učení. Pracovní tempo odpovídalo věku žáků, pro řešení zadaného úkolu i odpovědi měli žáci dostatek času. Většinou dodržovali zavedená pravidla komunikace i chování. V rozhovorech byli více aktivní učitelky, žáci na otázky odpovídali, ale sami se do diskuse zapojovali málo. Frontálně vedená výuka byla vhodně doplňována samostatnou prací žáků. Častá byla práce s pracovními listy. Byl vytvářen prostor pro rozvoj vzájemné spolupráce žáků při učení. Pro všechny žáky byly většinou zvoleny stejné výukové formy a úkoly, což při rozdílné úrovni vzdělávacích předpokladů nebylo vždy účelné. Vypracování úkolů i kontrola správnosti probíhaly, někdy bez vysvětlení souvislostí. Vhodně byly zařazeny názorné pomůcky, zobrazovací technika (vizualizér), občas práce u interaktivní tabule nebo pohybové aktivity mimo lavice. Asistentky pedagoga většinou pomáhaly žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s porozuměním a kontrolou postupu řešení úkolu. Soustředily se na udržení pozornosti žáků, v nutných případech je povzbuzováním a zvýšenou motivací navracely k činnosti. Jejich přístup k žákům byl trpělivý a vstřícný. V závěru hodin obvykle zaznělo společné shrnutí poznatků a většinou proběhlo i jednoduché sebehodnocení žáků. V praxi se zatím příliš neprojevila účinnější formativní zpětná vazba, ani širší sebereflexe starších žáků pro upevnění vnitřní motivace k učení a k osobnímu pokroku. Pro ověření pochopení probíraného učiva žáky zbylo ve většině sledovaných hodin málo času.

Hospitovaná výuka na 2. stupni měla velmi dobrou úroveň a několik společných znaků. Učitelé byli vždy velmi dobře připraveni na výuku po stránce obsahu, téměř vždy se dokázali soustředit i na vhodnost a účelnost metod a forem práce. Uměli vhodně aktivizovat žáky, často sami působili pouze jako koordinátor jejich práce v hodině. Zaznamenány byly i samostatná práce, práce ve dvojicích a skupinách, pouze ojediněle zůstal nevyužit potenciál půlené hodiny s malým počtem žáků. S cíli výuky zaměřené na žáky učitelé většinou dokázali pracovat smysluplně, v menší míře byl cíl zaměřován za téma hodiny, většinou byl cíl zřejmý i z jejího průběhu. Atmosféra v hodinách byla zpravidla velmi podnětná, žáci dokázali využít při vhodné podpoře prostor pro diskusi s učitelem i mezi sebou. Vzájemná komunikace byla otevřená, s vhodným využitím vlastních zkušeností a již nabytých vědomostí žáků i z jiných předmětů. Jejich verbální projev byl srozumitelný se správným používáním odborných pojmů k danému tématu. V hodinách vedených frontální formou s dominantní rolí učitele se žáci zapojovali do procesu výuky jen omezeně a pasivně plnili

předepsané úkoly nebo opisovali řešení úloh z tabule. Naopak přínosem byly hodiny, ve kterých učitelé vedli žáky k prezentaci vlastních řešení úloh nebo vlastního zpracování daného učiva. Žáci obhajovali vlastní návrhy řešení úloh, způsoby a formy sebezprezentace, včetně rozdělení rolí ve skupině. Pozitivní bylo vedení žáků k vzájemnému i kritickému hodnocení s důrazem na to, že chyba není problém, ale příležitost. Méně často byla v některých hodinách patrná individuální dopomoc žákům ze strany učitele, diferenciací náročnosti úloh nebyla zaznamenána vůbec. Tempo hodin bylo většinou přizpůsobováno méně zdatným žákům, nadanější se někdy nedařilo zapojit a jejich soustředění se v průběhu některých hodin výrazně snižovalo. Častá a účelná byla ve všech sledovaných hodinách podpora didaktickou technikou, zejména pro zobrazení zadání úloh anebo výukových prezentací, ale i k zajímavé skupinové práci např. při zjišťování tématu hodiny. Využity byly i moderní výukové aplikace s okamžitým vyhodnocováním úspěšnosti žáků, což podporovalo jejich motivaci k učení. Zaznamenáno bylo také poměrně často a účelně sebehodnocení žáků. Závěry hodin se zpětnou vazbou byly zaznamenány jen občas, učitelé často získávali zpětnou vazbu již v průběhu hodin k jednotlivým činnostem. Hospitované hodiny většinou končily v době přestávky.

Zájmové vzdělávání ve školní družině svými tématy přirozeně rozvíjelo a doplňovalo učivo 1. stupně základní školy. Formou hry, tematických vycházek a dalších činností jsou upevňovány vzájemné kamarádké vztahy v kolektivu. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek na školní zahradě nebo hřišti i možnost rozvoje svého nadání formou denní nabídky zájmových kroužků školy. Obohacením jsou různé tematické slavnosti a pravidelné akce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy a pedagogové sledují průběžné i celkové výsledky žáků, účastníky vzdělávání s nimi seznamují. Výsledky žáků odpovídají očekávaným výstupům stanoveným ve školním vzdělávacím programu.

Ve školním roce 2020/2021 na prvním stupni prospěly s vyznamenáním více než tři čtvrtiny žáků, což bylo dáno nejen vlivem hodnocení distanční výuky, ale také spíše motivačním charakterem hodnocení. Z pěti neprospívajících žáků někteří opakují ročník. Na druhém stupni je sice úspěšných žáků s vyznamenáním méně (přibližně jedna třetina), ale většina prospěla. Neprospívajících je necelých sedm procent, ale na tento výsledek měla vliv jedna třída druhého stupně, kde neprospělo dohromady šest žáků, část z nich opakuje ročník, někteří už ke dni inspekce nebyli žáky školy.

Pozitivem byla ve školním roce 2020/2021 spíše nižší absence žáků ve výuce, která do jisté míry byla ovlivněna „volnějším“ vyhodnocováním absence žáků v době distanční výuky. Na druhé straně celkový počet více než stovky neomluvených hodin (přibližně třetina z tohoto počtu na prvním stupni) ukazuje na snahu školy vést žáky k dodržování pravidel docházky a následného omlouvání absencí. Velká část neomluvených hodin byla z ročníku s nejvyšším počtem neprospívajících žáků ve školním roce 2020/2021. Důvody řešila škola při jednáních výchovných komisí se zákonnými zástupci žáků, výsledkem bylo v uvedených případech udělení kázeňského opatření nebo v případě dalších porušení školního řádu i hodnocení sníženou známkou z chování. Pozitivem je skutečnost, že pochvaly a ocenění žáků za výsledky nebo reprezentaci školy výrazně převládají.

Na výsledky žáků má příznivý vliv i množství rozvíjejících aktivit ve formě jejich zapojení do projektů, soutěží a dalších dobrovolných činností, které přispívají k získání klíčových kompetencí žáků. Šíře těchto aktivit byla z větší části výrazně omezena v souvislosti

s opatřeními proti epidemii COVID-19, některé z nich nemohly proběhnout vůbec nebo probíhaly v omezené formě v rámci online setkání. Na celorepublikové úrovni byli ve školním roce 2020/2021 úspěšní žáci devátého ročníku v soutěži „*Hledáme nejlepšího mladého chemika*“. Podporu zájmu žáků o robotiku umožňuje pravidelná spolupráce se střední školou SPŠE a VOŠ Pardubice. Jazykové dovednosti žáci účelně prohlubovali např. v online soutěži *Agys Lingua* nebo při společných projektech s dalšími školami včetně partnerů ze Slovenska. Velký význam pro rozvoj sociálních a komunikačních kompetencí žáků školy má zahraniční spolupráce s partnerskou školou na Ukrajině.

V oblasti prevence je škola aktivní, při řešení rizikového chování žáků důsledně postupuje podle zpracovaných programů a plánů. Do konce roku 2020 byl ve škole realizován projekt *Sebezpoznaním zvyšujeme kompetence k budování pozitivních životních návyků* s různě zaměřenými programy pro třídy pro rozvoj (např. rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, řešení problémů, *techniky sebezpoznaní*). Zahrnuta byla i témata zaměřená na bezpečné přecházení silnice i ochranu člověka v době mimořádných událostí. K posilování sociálních vazeb třídních kolektivů, k prevenci vzniku rizikových jevů ve třídě a za účelem nastavení a dodržování vlastních pravidel mezi žáky jsou realizovány pravidelné třídnické hodiny, tzv. komunitní kruh s třídním učitelem.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek vzdělávání,
- zkvalitněním vybavenosti školy digitální technikou se zefektivnilo její využití ve výuce zejména na 2. stupni,
- změna na pozici výchovné poradkyně od školního roku 2021/2022.

Silné stránky

- Úspěšné zapojení školy do projektové činnosti a získávání dalších finančních zdrojů z dotačních programů přispívá ke zvyšování kvality vzdělávání,
- pravidelné třídnické hodiny, tzv. komunitní kruhy s nastavením vlastních třídních pravidel jsou přínosem ke vzniku sociálních vazeb mezi žáky třídního kolektivu,
- nabídka zájmových kroužků a realizované školní i mimoškolní aktivity napomáhají k utváření pozitivního klimatu ve škole a zvyšují účinnost prevence rizikového chování žáků,
- fungující Rada starších žáků poskytuje vedení školy podněty ke zlepšení podmínek vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neustálený pedagogický sbor, ve většině tříd výuka vedena vyšším počtem pedagogů,
- nedostatečná diferenciacíe zadávaných úkolů ve výuce na 1. i 2. stupni,
- nízká míra individuálního přístupu k žákům s ohledem na jejich vzdělávací potřeby na obou stupních.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hospitační činnost zaměřit na plánování času v hodině a závěrečné hodnocení,

- více promýšlet diferenciaci a individualizaci úkolů s ohledem na možnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- usilovat o stabilizaci pedagogického sboru a omezit tak vedení výuky vyšším počtem učitelů,
- vyhodnotit a případně eliminovat riziková místa v organizačních pravidlech pro přecházení žáků z hlavní budovy do školní jídelny a školní družiny, včetně zajištění pedagogického dozoru,
- doplnit výškově odlišné stoly v hernách školní družiny, vytvořit pro lepší relaxaci a utváření sociálních vztahů žáků účelná odpočinková místa a herní koutky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 5. 2022
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“, čj. 01/2016, platný od 1. 9. 2016
3. Koncepce rozvoje ZŠ Dašice na období 2022 až 2028
4. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021, 2021/2022
5. Školní řád platný od 1. 9. 2016 včetně pravidel pro hodnocení vzdělávání žáků platných a včetně dodatků č. 1 a 2
6. Třídní knihy, školní rok 2021/2022
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
8. Rozvrh hodin tříd a pedagogů, školní rok 2021/2022
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce (výběr)
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
11. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2021/2022
12. Záznamy z hospitační činnosti vedené ve školním roce 2021/2022
13. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 10. 2016
14. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 10. 2016
15. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2021/2022
16. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, školní rok 2021/2022 (výběr)
17. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-941/15-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Hana Rozsypalová v. r.

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Martin Valášek v. r.

Mgr.Bc. Jaroslava Zemánková, školní
inspektorka

Jaroslava Zemánková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 27. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lada Morávková, ředitelka školy

Lada Morávková v. r.

V Dašicích 27. 6. 2022